

האיש שלי לא ידע לשנוא

„הוא היה חייל שהצלחה דחפה אותו קדי-
מה. אבל הוא היה מאוד לא מיליטאריסטי במי-
פוסו. הצבא לא היה עבורו דבר שבקדושה.
הוא היה בריא. זאת היתה העבודה שלו, והוא

בדרגתו שכבר יעדו להם את שרביט הרמטכ"ל — מנהיג
מלידה; מקרין סמכות; נערץ בשל פיקחותו, חריפותו וה-
ידיע המיקצועי שלו; אהוב בשל תכונותיו והקסם המאגנטי
של אישיותו.
יותר מכל קצין בודד אחר בצה"ל איפיון

ל מחרת כיבוש ירושלים המיזרחית כינס שר-
הביטחון את מפקדי חזית המרכז ואת ראשי המימשל
המיועדים לגדה המערבית, ומסר להם את החלטתו להרוס
ולחסיר את כל המחיצות והמחסומים בין שני חלקי העיר
— כדי לקבוע מייד את העובדה המוגמרת של איחודה.

אילנה ליד קברו הרענן של אריק רגב בהלוויה הצבאית

אילנה עם אריק רגב תחת החופה בחתונה הצבאית

קיבל אותה כמו שהיא, מתוך ידיעה שצריך
לעשות את זה טוב."

אריק רגב, כמעמדו ובתפקידו, את המשימות
שהוטלו על צה"ל בשנת תשכ"ח.

ההחלטה הייתה את השומעים בתדהמה. היא צילצלה
באוזניהם כנועזת, מסוכנת וחסרת-הגיון. גל של לחישות
עבר באולם. אבל איש לא העז להתקדם נגד החלטתו של
השר.

כקצין אג"ם של פיקוד המרכז היה אחראי לתיכנון ול-
ביצוע ההחזקה המעשית, הצבאית והאזרחית כאחת, של
הגדה המערבית, לחיסול הטרור באזור זה ולחסימת-הגבול
מפני חזירות-חבלנים.

כאשר סיים דיון את דבריו, התרומם קצין צעיר בדרגת
סגן-אלוף וביקש את רשות-הדיבור.
„אדוני השר", אמר, „האם אינך חושש שהחלטתך היא
מוקדמת מדי?" אחר-כך מנה באוזני דיון את כל הנימוקים
הצבאיים והביטחוניים נגד החלטתו.

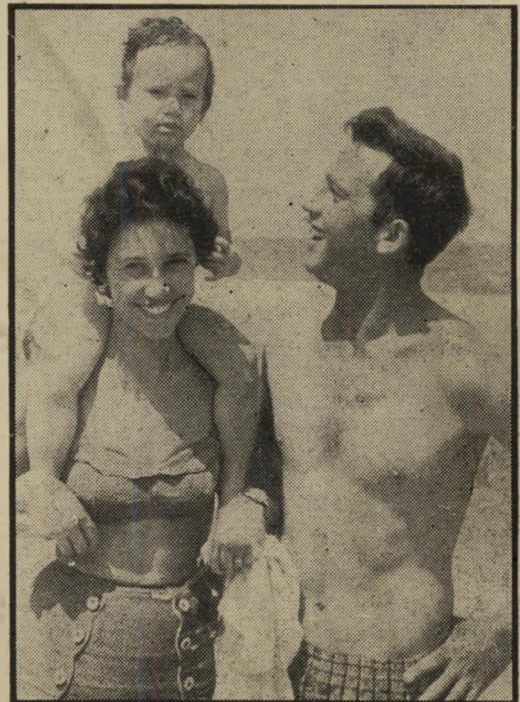
שתי עובדות בולטות לגבי כושרו בתפקיד זה: הוא היה
האחראי למיבצע-האבטחה של מיצעד-צה"ל כיום-העצמאות
בירושלים, שעבר ללא כל תקלה; והוא היה האחראי לחסי-
מת קרהירדן, ובתקופת אחריותו זו — חודשים עד נסי-
לחו — נתפסה כימעט כל חוליית-חבלנים שניסתה לעבור
את הגדה. בתקופת פיקודו על חטיבת-צנחנים בביקעת היר-
דן נהרגו במירדפים כ-60 חבלנים, לעומת חייל ישראלי אחד.
האיש שבגיל כה צעיר יכול היה לזקוף לזכותו רשימת-
הישגים מפוארת זו, היה שונה מכל דמות מוכרת של איש-
צבא כמעמדו ובתפקידו. אמרה האשה שהכירה אותו יותר
מכולם, אילנה אלמנתו:

כשסיים, העיר דיון רק הערה אחת. „אישו
הצעיר", אמר, „לא חשוב מה היא דעתך.
חשוב רק שהיה לך האומץ לקום ולומר אוי-
תך."

האיש שלא היסס להתנגד לדעתו של השר הממונה עליו
(ושהודה מאוחר יותר בטעותו) היה קצין אלמוני בעיני
דיון. רק ימים אחדים לפני כן, בעת הקרב על ירושלים,
ראה אותו דיון לראשונה במטה פיקוד-המרכז, כשהוא רכון
על מפות ומפקד בקול צרור, בעשרות מכשירי-קשר, על
מחלקי היהודות השונות בחזית.

גיבושו של נער עברי

כ שפרצה מלחמת-העצמאות היה אריק זיידמן
בן 15 — צעיר מכדי להתגייס. כמו הדור שבויס לצה"ל
לאחר המלחמה, לא חלם או אריק על קאריירה צבאית
כייעוד. הוא נולד בפולין, עלה עם הוריו לארץ בגיל שמונה
חודשים, גדל עד שנתו התשיעית בתל-אביב. האב, אברהם
זיידמן, היה פועל-בניין, עובד כיום כספקי בלישת-המס.
אמו, שרה, סייעה לאב בפרנסת הבית, טיפלה בילדים.
כשהיה אריק בן תשע עזבו הוריו את העיר והצטרפו
לקיבוץ איילת-השחר שבגליל. עם גיוסו לצה"ל, עזבו
הוריו את המשק.

אריק, אילנה ובנם הבכור בשפתיהם

אריק נשאר במשק. אותה תקופה נראו
עוזבי-הקיבוצים כבוגרים. אריק, נער רגיש
ופגיע, שנשלח עליידי המשק לבית-ספר מיקי
צועני בחדרה, לא יכול היה להשלים בקלות
עם הקרע.

לימים היה מספר כיצד התבייש, בבואו למשק, להיכנס
ליחדר-האוכל — כדי שלא יצביעו עליו כבנם של הבוגרים
יגנשו את הקיבוץ.

כבר אז היה ספורטאי מחונן, עסק בכל סוגי הספורט
האפשריים, היה גם כדורגלן בהפועל חדרה. כשהתגייס
לצה"ל ב-1950 התנדב ליחידת-הצנחנים הצעירה. אז לא
היתה עוד לכומתה האדומה התהילה אותה רכשה לאחר-
מכן; והצניחה נראתה יותר כספורט וכמיבחן-אומץ.

אריק נמנה על המחזור הראשון של הטריונים בצה"ל
שניסו לשכנעם להתנדב ליחידת-הצנחנים. נרשמו 200 מתנד-
בים. אחר-כך הציגו בפניהם את הסרט המטרה בורמה. בו
נראו יסאנים יורים בצנחנים אמריקאיים בשעת-צניחה.

במיפגן-צניחה שנערך לאחר-מכן, נתפס אחת הצנחנים
בזנב המטוס ונשאר תלוי באוויר. מבין ה-200 נשארו רק
20 שהסכימו להצטרף ליחידה. אריק היה ביניהם.

עוד כטוראי התבלט ומשך תשומת-לב. מארסל טוביאס
רואה את עצמו כאב הצבאי שלו. מפקד-הצנחנים של אז,
יהודה הררי, בחר בו לגלם את דמות-הצנחן בסרט הראשון
על הצנחנים, חוד החנית. הוא היה יפה-תואר, בעל כושר-
גופני בלתי-רגיל וכושר-מנהיגות טיבעי. הוא לא היה צריך
לעשות דבר כדי לבלוט משכמו ומעלה מעל חבריו. אבל
הוא עשה.

פעולות-התגמול הראשונות של צה"ל לא זכו בהצלחה
ניכרת. בפשיטה על הכפר הירדני אידנה נתקלה מעלה היחידה
בכוח ירדני, נסוגה בבהלה, כשהחבלנים משליכים ממליהם את
חומר-הנפץ. אריק, שהשתתף במיבצע, נשאר אחרון כמאסף,
אסף את מיטעני-החבלה שהשליכו אחריהם החבלנים. כפשי-

כי אריק רגב, מי שהיה אז קצין-המיבצעים של פיקוד-
המרכז, האיש שניהל למעשה את המלחמה בניזרה היר-
דנית, צמח בעשר השנים בהן נותק הקשר בין דיון לצה"ל.
הוא היה אלמוני לגבי דיון — כשם שהיה אלמוני לגבי
הצניבור. הוא נמנה על אותו דרג של מפקדי-צה"ל ששמם
אינו מתפרסם בעיתונים, ושאסור לפרסם את תמונתם.
לצניבור נודע שמו, לראשונה, בסוף יולי תשכ"ח, כאשר
נהרג מפגיעה ישירה של כדור בראשו — בעת מירודף-
צנחנים אחרי יחידת אל-פתח בביקעת-הירדן.

אבל איש-השנה אריק רגב טימל לא רק את חיילי-צה"ל
האלמוניים, שלחמו השנה בחזית העיקרית של ישראל, שפכו
בה את דמם. בצה"ל הוא ייצג בדמותו ובאישיותו הרבה
יותר מזאת — את צה"ל עצמו.

„אילו היה עלי להציע", אמר לא מכבר אחד
ממפקדי-צה"ל הבכירים, „דמות אידיאלית,
אפילו אוטופית, של לוחם ומפקד, אליו צריכים
לשאוף קציני צה"ל — היתה מוציג את אריק
רגב, כמו שהוא, כלי שום תוספות."

„מאוד לא מיליטאריסטי"

יש לוחמים ההופכים עוד בחייהם לאגדה — בזכות
אומץ-ליבם, קשיחותם או מעלליהם. אריק רגב היה
לאגדה בצה"ל בזכות עצמו, בזכות תכונותיו האנושיות.
18 מבין 35 שנותיו עשה בשירותו הצבאי, והקאריירה
שלו היתה מטאורית ללא תקדים. כשנפל, היה מפקד-החטיבה
הצעיר ביותר בצה"ל.
הוא היה החייל הראשון בצה"ל שעשה את כל הדרך,
מטוראי ועד למח"ט, ביחידה אחת. הוא היה אחד המעטים